

CALICUL

humor și satiră

Apare la prima fiicărei luni în Sibiiu.

Abonamentul: Pentru Austro-Ungaria pe an 3 fi., pe $\frac{1}{2}$ an 1 fi. 50 cr. pentru România pe an 7 franci, pe $\frac{1}{2}$ an 3.50 franci. Inseșiuni: De un șișr petit 6 cr. și 30 cr. timbru.

Abonamentele, manuscriptele, inseșratele etc. se adresează la: Redacșiunea Calicului in Sibiiu.

Anul 1883.

Anul de care ne despărșim, al 1883-lea decând mânzul asinei, prin preșența sa lângă ieșclea cu Christos, a căștigat însemnătate istorică, s'a zămșlit Sâmbăta, și Sâmbăta și-a dat sufletul în mânile trecutului. Nu-i mirare deci, decă anul 1883 nâșcândușe 'ntr'un Șabes și murind in alt Șabes, întreg a fost pentru Jidanii, în întreagă Europa, o și de sêrbătore. În întreg anul 1883 a cântat Jidanii din Europa: „Ași-i și cu sóre, ași-i sêrbătore“!

Spre rușinea Papei cu sutele de milióne de adoratori ai infalibilitășii sale; spre rușinea superintendentelui Bismark cu sutele de milióne, cari estan au sêrbat a petrusuta aniversare dela nașterea lui Luter; și spre rușinea patriarhului Alexandru al III-lea cu sutele de milióne de ortodoxi, trebuie se mărturisim că-n Europa dominează ași 6. și șesă milióne de indiviși, pe ai căror strêmoși, împêratul Faraon, ca se și mântuiescă țara de corupșiune, i-a dat afară din Egipt.

Da, Jidanii domnesc ași în Europa! Lucru fórte natural:

Jidanii au banii, și banii guvernază lumea! De ei urmăzește bancrotul iustitiei maghiare dela Tisza Eszlár. De ei victoria bancrotului liberalismului maghiar în casa ablegaților, în chestiunea căsătoriei civile între Maghiari și Jidani. De ei falimentul căsătoriei civile în casa magnaților bancrotați din Budăpesta. De ei împatrierea jidanilor bancroți din Rusia în Ungaria. De ei expatrierea Ciangăilor împatriți pentru salvarea ideii de stat maghiar în pustietățile bancrote ale Ungariei. De ei bancrotul spiritual al capitolului din Blaj în administrarea averilor fundaționali etc. etc.

Anul 1883, cu drept cuvânt, se poate numi anul bancrotului. Unde'ți întorci ochii, nu vezi decât bancrot. Mars, regentul anului 1883, și conducătorul revoluțiunilor ș'al bătăilor a bancrotat, pentru-că regenții Europci, neavând bani, n'au avut estan cu ce se bate. Bismark, regentul politicii europene a bancrotat, pentru-că Papa, uitânduise în cărți i-a tradat jocul, și i-a dovedit, că drumul dela Berlin până la Roma e tot așa departe, ca și dela Canossa, și în cas de lipsă se poate face și preste Madrid. Panghermanismul omnipotent din Viena a licuidat la burza Cechilor din Praga. Panmaghiarismul din Budapesta s'a arătat în chestiunea Ciangăilor nesolvent, și ideea de stat maghiar a dat în Croația faliment. Prelații români era se se întorcă dela vifleimul din Seghedin fără reverenți acasă. Sabo, în urma bancrotului simțămintelor sale naționali-române, s'a decorat. Executorii de dare din Ungaria, în urma bancrotului general al poporului, se află în pericolul d'ași perde pita. Móșele, în totă Ungaria, ne mor de fôme, pentru-că neci o fomeie nu se mai încumete a naște, nu cumva ministrul finanțelor noastre Szapáry se introducă o nouă lege de contribuțiuni pentru venite. Secelenii bucuroși ar mai smulge din barba popii Platoș, dér dracul că nu mai au ce etc.

Special pentru noi Români din toate unghiurile și de toate confusiunile, însemnează anul 1883 superlativitatea bancrotului.

În România, abstragând dela Krachul bursei din București, ne-a bancrotat ortodoxia. Papa a înființat în București o agentură ad propagandam fidem. Athanasiadi cu ai sei se 'nchină la Luter. Popii noștrii, din cauza bancrotului propriei lor culturi, înființiază în totă țara reuniuni. Metropolitanul primate, celebrând taina a șesa, și descelebrând taina a cincea și aude strigând: „Sfintele taine s'a dat pradă hoților și tâlharilor“ etc.!

În Bucovina, toate întreprinderile literari naționali-române au ajuns în anul 1883 la stadiul de licuidare. Popii români se 'nchină la „Deutscher Michel“ și poporul, care n'a ajuns la cunoștința lui Pumnul, cu ambii pumni și aruncă sudorea feței sale în pumnul ovreiului etc. etc.!

În Ungaria și Transilvania, unde încă din anul 1865, s'a deschis asupra Românilor concursul, pe toate terenele vieții publice se vede sapa de lemn, la care am ajuns. Abstragând dela vechiul „Krach“ în unitatea credinței strămoșești, și până-când cel puțin în credința unei patrii strămoșești ne credeam uniți, ne-am pomenit la vifleimul dela Seghedin, că patriotismul nostru se privește d'un: „Krach“. Limba străbună, în propriile noastre scôle, a devenit până la „Krach“. În diecesa lui Szabo, când ne rogăm la Dumnezeu în limba noastră, ne pomenim c'un „Krach.“ Ori unde competăm pentru posturi în justiția țării, primim rezoluția: „Krach“. La alegerile municipale, în toate comitatele: „Krach“. Totă inteligența, ce producem în Ungaria și Transilvania, ca se eviteze „Krachul“, ne trece-n România. Poporul, fidel gliei strămoșești, mai întâiu dă „Krach“ apoi plcă către Dobrogea, ca, prin sudorea

fetei sale, se'și plinescă datorințele cătră un stat, care i-a dat pasaport de expatriare. Cu-n cuvânt, unde te uiți, nu veți decât „Krach“ în dreapta „Krach“ în stânga, așa încât eu sum sigur, că de disperațiune toți Românii și-ar sări din pele, decât Szapáry nu le-ar fi tras deja pelea preste urechi.

De aceea neci cele două întunecimi în soare, neci cele două întunecimi în lună, pe cari fabricanții de calendare ni le-au prorocit pentru anul 1883, nu s'au încummes a se arăta în părțile noastre.

Nu-i mirare deci, decât anul 1883 pentru noi Românii din Ungaria și Transilvania, în ce privește bancrotul, se poate asemăna cu ceea-ce strămoșii noștrii numiau: „Finis coronat opus“. Noi Românii din Transilvania și Ungaria, privind la starea, ce ne-a creat anul 1883, trebuie să credem, că Dumnezeu însuși a dat bancrot, pentru-că, în toate zilele zicând „Tatăl nostru,“ îl rogăm: „Dăne nouă pânea cea de toate zilele,“ și el neci mămăligă nu ne mai dă!

Acum despărțindune de anul 1883 cu drept cuvânt îi, putem striga: Dute, dute, n'ai mai fi fost, dute, sfărâind nouă c'a brânzei!

Dor vom fi mai fericiți în anul 1884, care se 'ncepe Dumineca, și d'aceea neîndreptătește la speranța, că fără se lucrăm ceva, ne vor sbura porumbii fripți în gură. Prin urmare, adevărat fericite vor fi în anul nou toate gurile căscate. Deci căscați cu toții din gură și strigați: An nou fericit!

Calicul.

Chiuituri d'ale țarenilor la joc.

Mândro mică când erai
 Când ceream gura mi-o dai,
 Acum decând te-ai mărit
 Gura la tîni s'a scumpit.

* * *

Bine-i stă mândrei gătata
 Tot cu haine dela șatră
 Dér mai bine i-ar șede
 Dêcă și le-ar face ea.

* * *

Mândra mea cea mai frumoasă Copiliță copiliță

Iia nu și-o știe cósê

Ci și-o cósê pe faină

Și pe dărabi de slănină.

* * *

Mândro cât dai pe cercei,

Poți se'ți cumperi doi viței

Și cu cât dai pe mărgel

Țai lua două vițele,

Cât pe iia cu mătasă

Ai potea seți faci o casă.

* * *

Frunză verde busuioc,

M'a făcut maica se joc,

Dér la lucru-s ca butucul

Și la mâncare ca lupul.

* * *

Ce stai lele supărată

Dór te-a prins din vii vrodată,

Ce stai lele bălăuză

Dór te-a prins din cucuruză.

* * *

Măierită lapte dulce,

Cumu'l mulge-n târg îl duce ;

Umblă mâța mirlăind

Și cotocul suduind,

Suduindu-o de cruce

Pentr'o țir de lapte dulce.

* * *

Astă veră sugeai țită

Acum dai badei guriță.

* * *

Copiliță frumoșică

Nu iubi de tinerică,

Că florea cea crudă tare

Se uscă de bruma mare ;

Așa tu te poți usca

Décă dorul te-a bruma,

Că a dorului brumare,

Tu nu ști cătu-i de mare.

* * *

Na părinte de ce zloți,

Și ia iară decât poți

Cununia de pe mine,

Și ț'o ține pentru tine.

* * *

Fetele din satul nost

Tot umblă după frumos,

Dér frumosul nu-i la ele

Da-i în târg la rumenele.

* * *

Neci odată nu mi ciudă

Ca când dau vacile-n ciurdă,

Neci atunci nu miar fi

De m'aș potea pomeni.

* * *

Cucuruz mălaiu ovăs,
 Numai câmpul se nu'l ved.
 La câmp va lucra bărbatul
 Că eu mătur și fac patul,
 Pun óla de mămăligă
 Lângă ea me fac cărligă
 Me mai dau o țir pe spete
 Pân me scol's gata tóte.

* * *

Frunďă verde bob și linte
 Descunămăe pãrinte
 Că de mi descununa
 Trei sute de zloti țoi da
 Ș'nr'o vëră țoi lucra
 Cu cósă cu secerea
 Cum s'a pomenit lumea.

* * *

Mândra mea frumósă ești
 Numai când te rumenești,
 Dér când ești nerumenită
 Ești ca dracul de urită.
 Rumenele din potică
 Faceți tónța frumușică,
 Rumenele iele drace
 Faceți pe tónța de'mi place.

* * *

Harnică-i nevésta mea,
 Harnică dracul s'o ia,
 Că din cincisprădece lăni
 Mi-a făcut mânuși în mâni.

Din patruđeci de fuióre
 Mi-a făcut o stergétóre ;
 Și cânepa cea de vëră
 O 'ncălcese cânii p'afară,
 Și cânepa cea de tomnă,
 Șede-n șură ca o dómnă.

* * *

Mei bărbate nu me bate,
 Că eu nus ca celelalte,
 Ca se dau cânepa-n parte,
 Ci o bag în foc de arde.

* * *

Nevéstută cu chindeu
 Te-ai legat de capul meu,
 Ca fasolea de tuleu,
 Tune dracu-n capul têu.

* * *

Eu pe deal, lelea pe șes
 O cunosc numai pe mers,
 Pe mersul piciórelor
 Pe 'ncrețitul pólelor ;
 Pólele lelei 's largi
 Căci cătanele is dragi.

* * *

La casa plină de fete,
 Se cóce mătă de sete.
 La casa cu fete multe,
 Gunoiu-i până-n genunche
 Și apa-n cane se-mpute.

Pascălia prorocului Bileam pe luna lui Ianuarie.

Luna lui Ianuarie are 31 de zile, 36 de Sfinți și 300 executori de dare. Ianuarie e friguros, iar prima lui zi cea mai frigurosă. Cine nu-și poate plăti conturile prezentate în prima zi a acestei luni, totă luna-l prind frigurile temerei de executori.

Cine, în prima zi a lui Ianuarie, nu-i în stare a mulțami pe toți gratulanții cu bacșișuri corespunzătoare, în loc de : „An nou fericit“, se pomenește c'o gratulare, care sémână cel puțin cu : „Călcate-ar nevoia!“

Din cauza agerimei frigului. ómenii, având în Ianuarie

ipsă de lemne, visează păduri. Întreagă Ungaria se privește de pădurea Baconiei, și cel mai miserabil defraudant se crede îndreptățit a purta numele: Rozsa Sándor.

În luna lui Ianuarie se ncepe carnavalul, lumea se gătește de joc, pețitorii și potcovesc cizmele, și, unde-i fată mare la casă, tot măgariul sbeară la pörtă.

Boboteaza cu gerul ei vestit cade-n luna lui Ianuarie, și mai mulți popi cad la Bobotează prin șanțuri. Jordanul de disperățune, se'ntörce, și popa Platoș bucuros s'ar scărpină'n barbă, decât Sécelenii nu i-ar fi măturat barba de peri.

Hoții, cari nu se prind în Ianuarie nu se prind nici în Februarie, și fetele cari, în Ianuarie, nu se mărită și pun totă nădejdea pe luna lui Februarie.

În luna lui Ianuarie se nasc mai mulți feciori decât fete și d'aceea mulți rămân veduvi înainte d'a se însură.

Feciorii născuți în luna lui Ianuarie sug tiță puțină 's foarte înțelepți și d'aceea rari ca și articolii originali ai Telegrafului Român dela trântea lui Cristea-n cóce. Sânt norocoși în tóte, și d'aceea, când se se însóre, ia altul cu miriasa lor frunță-n buză și lumea-n cap.

Fetele născute-n luna lui Ianuarie 's de rară frumșetă. Au ochi negrii, mari și la ori-care ocașiune-i fac și mai mari, fi închid însă iute, când observă ceva la sine, ce nu le place ca se vedă și alții.

Portrete contemporane.

Apelles, vestitul pictor al vechilor greci, ca se facă împăratului Alexandru cel mare o plăcere, i-a zugrăvit calul Ducipal și i-a predat portretul escutat c'o rară măiestrie. Alexandru, privind la portretul vitezului seu cal, a început al critica. Aci nu-i plăcea ținuta urechilor, aci găsi colórea părului neexprimată destul, aci alte defecte, deși puțin bătătoare la ochi, dér după părerea sa esențiali.

Critica marelui împărat a sup'rat pe Apelles, care era deplin convins, că portretul lui Ducipal e perfect și întru

tôte asemenea originalului. Din cauza acésta, și ca se convingă pe împératul Alexandru despre perfecțiunea portretului, a pretins Apelles, ca se aducă calul spre aseménare. Alexandru atunci a poruncit servitorilor sei, ca se aducă pe Ducipal din grajdii, și ce se'ntéplă: Ducipal, vedénduși portretul, a început a ríncheza neîntrerupt. „Veđi mare împérate — ăise atunci Apelles — calul tđu pricepe mai mult din arta picturii, decât tine“!

Așa se povestește povestea!

Sigur de perfecțiunea opului seu, presentează și artistul special al Calicului acest portret contémporan P. T. public. Acésta o face cu desevirșita convingere, că individul portretat însusi, uitându-se la acest portret, sigur rínchiază. Nici-când înse artistul special al Calicului nu se va încumete a urma pe Apelles, și la afirmă, că P. T. public pricepe din arta picturii mai puțin decât un cal.

Uitați-vé bine la portretul contémporan al artistului nostru special, și fără greutate veți găsi, că pórtă capul sus, ceea-ce nu însemnează alta, decât, că n'are se pórte neci o greutate. Esteriorul acéstu cap se nu încele pe nimenea, pentru-că capetele și bostanii sânt de regulă cu atáta mai góle, cu cât sânt mai mari.

În loc de inimă pórtă portretul nostru un ord la locul cuvenit, și la prima vedere, ori-cine se póte convinge, că portătoriul ocupă o înaltă dignitate, deși în ochii contémporanilor sei nu se bucură de neci una.

Partea cea mai bătátóre la ochi a portretului e burta, unica pe lume, căreia originalul e deplin devotat.

Adevérat mare e gura portretului. Acésta e atát de mare încât din ea ies cele mai mari minciuni, și-n ea întră ușor cele mai mari bucături.

Uşor putea lăsa artistul nostru obrazul portretului cu totul afară, pentru-că tótă lumea-i cunóşte obráznicia lui încă dela sinodul din urmă din Pişcul Tárnavelor.

Nu creadă lumea, că originalul reprezentat prin acest portret n'are picióre. Are. Artistul nostru însă a avut doué cause, din cari l'a portretat fără picióre. Una-i lipsa de spaţiu, şi decă artistul nostru ar fi voit se fie corect, ar fi trebuit se-i facă tóte patru piciórele. Alta-i respectul cătră bunul simţ al publicului cetitoriu, pentru-că acele picióre zac mereu pe grumazii románismului.

Ce? Mai întrebă cineva după numele originalului din acest portret contémporan? De, se vil spun: E Philoxera vastatrix“ din via lui Traian!

BC Urzică Scandalografescu, ary Cluj

De astădată s'au păcălit astronomii şi fabricanţii de calendare amar, când au prorocit, că din cele trei întunecimi

de sóre ale anului 1884 neci una nu se va vedea în părțile nóstre, pânăcând prima și a acestui an începe c'o întunecime în sóre: E gazeta lui Dr. Gall „Viitoriul“, s'au cea mai négră pată, ce s'a veđut vrodată în sórele românismului.

Eu nu sum încă sigur, dracul sau un măgariu s'a arêtat lui Dr. Gall în vis, și l'a înstruat despre neccsitatea unui điar românesc întru apêrarea ideii de stat maghiar.

Totuși dracul nu póte fi, pentru-că eu, pe cel mai miserab drac, nu'l țin atât de prost, ca se póte crede, că Dr. Gall a fost cu minte, când s'a decis a eda un điar românesc întru apêrarea ideii de stat maghiar, și a vorbi Românilor despre perirea lor românește.

Cu atâta mai probabil e însă, că lui Dr. Gall i s'a arêtat un măgariu în vis, și l'a îndemnat la edarea điarului „Viitoriul“, pentru-că numai est mod se póte esplica credulitatea lui, că-n Ungaria și Transilvania trăiesc Români loviți cu leuca, cari și așteaptă crearea viitoriului lor dela un organ de publicitate român, dirigit de moralitatea fondului de dispozițiuni din Budapesta.

Mai dăunăđi se đicea, că Dr. Gall și Conschnorreri din Budapesta, la porunca lui Tisza, s'au hotărit, de bună voie, a eda un điar românesc cu numirea „Frațietatea“, și sub redacțiunea marelui poet național Păcătan. Ba, încât mi auduc aminte, s'a și publicat programa, sau credința deșartă, a acelu bitóng điaristic, produs prin încrucișarea darvinică a credulițăii române cu perfidia lui Bolond Miska.

Acum, d'odată ne pomeuim, tot dela acea firmă neînprotocolată în opiniunea publică a Românilor, c'un điar numit „Viitoriul“, sub redacțiunea unui luceafăr neobservat până acum pe firmamentul điaristiceii române, cu numele Zamfir M. Rozescu, și dór chiar sub direcțiunea secreta unui vinătoriu

după baronat din timpurile lui amnariu, cremene și iască, care, fără d'a ținea cont de sistemul lui Vrangal et Cons. 'și umple încă pușca pe dinainte, ca se se slobodă pe dinapoi, și face lumea se credă, ca el a ținut pas cu dezvoltarea Hinterlandului.

Nu știu ce a păcătuit Păcățan înainte de nașterea „Frățietății“, de nu cumva s'a temut a se sui pe Ducipalul politicei moderne, și a preferit a rămânea călare pe Pegasus, care, fiind că nu prea capătă ovăs, nu trânteste. Sau că Illustrissimilor noștrii din capitala deficitelor Ungariei, prin un semn mai înalt, li s'a dat se priccapă : Mă, aveți grija ce faceți cu „Frățietatea“, dér cugetați mereu, că noi, dând mâna cu voi, vom fi siliți se ne ținem de proverbul vostru : „Frate ca frate, dér brânza-i pe bani“ !

Destul că Illustrissimii noștrii, ceea-ce în viața lor n'au făcut, și-au băgat minte-n cap, și și-au botezat noul lor organ de publicitate „Viitoriul“ !

Vorba țiganului : Pipă sau lulea ; „Frățietate“ sau „Viitoriul“, tot un drac. Atât programa „Frățietății“ lui Păcățan cât și programa „Viitoriului“ lui Zamfir M. Rozescu, o țintă urmăresc : Înfrățirea Românilor cu Maghiarii, iar analiza acestei înfrățiri este : Maghiarii, în teritoriul corónei Sfântului Stefan, fumează, după plac, din pipă sau din lulea, și decă Românii voiesc a fi întru toate frați cu Maghiarii, lor le este conces așa întorce țegea pipei, a o pune pe măscă, și a slobodi, în deplină libertate, fumuri nemărginite.

Una totuși nu'mi vine la socoteală : Pentru ce Illustrissimii noștrii din buda Ovreilor din Pesta au preferit a numi organul lor de publicitate în loc de „Frățietatea“, „Viitoriul“, pănăcând programa unuia, cât și al celuilalt, sémână, ultima ratione, ca dracul cu mumăsa?!

Întrebarea acésta necidecum nu-i pentru barba popii Platoș. Ilustrissimi noștrii vor frățietatea Românilor cu Maghiarii, dér fiind că ei însuși nu cred, că dorita frățietate se pôte realiza până-când Maghiarii, cu delăturarea eschisivă a celorlalte naționalități, se află la putere, d'aceea a lăsat tótă chestiunea în responderea viitoriului.

Când Ilustrissimii noștrii din buda Ovreilor din Pesta ar fi însuși convinși, că frățietatea între Români și Maghiari e de present realisaveră, atunci eu cred, ce ei nunumai ar fi numit organul lor „Frățietatea“ dér ar fi întreprins operațiunea lor diaristică în limba maghiară, iar necidecum în limba română, care, de o parte nu ni se mai sufere neci în scólele proprii, și prin care, de altă parte, Ilustrissimi noștrii vor a convinge pe Măghiarri despre necesitatea înfrățirei. Noi cești asuprați ne cunóstem starea, n'avem lipsă d'un organ de publicitate în limba română, pe care Maghiarii nunumai nu voiesc, dér neci nu'l pot ceti, și prin urmare nu se pot convinge, că súntem neîndreptățiți în pretențiunile nóstre de existență egală cu ei.

Mult mai consult au lucrat totuși Ilustrissimi noștrii din buda Ovreilor din Pesta, când au dat organului lor de publicitate numele : „Viitoriul“, și au încredințat chestiunea de înfrățire în responderea vécurilor următóre. Cu asta nu vréu se đic, că Ilustrissimi noștrii cunosc anii și vremile, pe cari Tatăl le-a pus în a sa putere ; sau cu alte cuvinte, că ei súnț șolomonari. Ei au minerit de astădată, ca pușcașul, care pușcă cu pușcă cu cremene și iască, și lovește acolo unde n'a cugetat. Mai potrivit nu se potea numi điarul lor decât „Viitoriul“ pentru-că viitoriul pôte aduce pe Maghiari acolo, ca se cetéscă numai điare românești, și atunci de sine urméză și înfrățirea lor cu noi.

Atare viitoriu nu va crea ȕiarul „Viitoriul“ neci-când, d r altcum neci nu-i asta chiemarea lui.

Românilor ! Uita i-ve ni al serios la ȕiarul Viitoriul. D r una ve spun, uit ndu-ve, fi i Români. Atunci nu'mi pasă, decă ve  ine i de elementul inteligin ei cu vederi  i dorin e moderate sau turbate. Aici e vorba de Români  i de viitoriu.

Dr. Gall  i Conillustrissimi din Budapesta au prins la carul lor numit „Viitoriul“ patru iepe : Activitatea, Legalitatea Dreptatea  i Fr tietatea, cari in decurs de 17 ani n'au fătat neci un m nz pentru Românii din Ungaria  i Transilvania. D r ce n'a fost p te fi,  i decă acele patru iepe s nt de rasa madamei Sara d n biblie, pot f ta incă, când vor fi de 70 de ani. Asta-i simplu o chestiune a viitoriului, care se produce-n fabrica lui Dr. Gall, Budapesta sas-utza Nr. 1.

Ce nu'mi vine mii la socoteală e in s , aceea, că Dr. Gall  i Conjoche politici din Budapesta au prins dou  iepe dinna-
 inte  i două dinnapoia carului Viitoriul. Prin urmare, decă t te 4. iepele trag egal, atunci carul „Viitoriul“ trebuie se stea-n loc.

Aci se na te intrebarea : Ce face Dr. Gall  i Con olomonari din Budapesta cu viitoriul Românilor din Ungaria  i Transilvania ?

Au d r Dr. Gall  i Conr t ci i pun, la resolvarea problemei lor, pondul principal pe programa „Viitoriului“

Eu nu cunosc pe Dl. Zamfir M. Rozescu. N'am fost neci la tăierea lui inprejur. De pe mine p te fi cel mai mare Mesias. Eu neci nu-mi bat capul a cerceta, cine-i autorul programei „Viitoriului“ : E Dl. Zamfir M. Rozescu, sau e totalitatea Illustrissimilor nostrii din Budapesta ? ! Eu am destul cu convingerea, ce mi-am c stigato, la prima cetire a programei „Viitoriului“,  'am ve uto confirmată in primul număr al acestui

diar. Programa „Viitoriului“ e, după părerea mea, supremul grad al minciunii, și acesta se ajunge totdeauna atunci, când posibilitatea diferenței între adevăr și fals dispăre, și minciinosul crede însuși, nu numai propriei sale minciuni, dăr se mai și supără, că lumea - i trage cuvintele la îndoială. „Hic niger est“ . . . .

Cocóna Gurădulce.

Anul nou și boboteaza
Tot după Crăciun urmează:
Frumose sărbători,
Pornesc peștitori!

Așa cântă poporul nostru în ajunul carnavalului. Carnavalul, acest sezon al nuntelor, e cel mai plăcut anutimp pentru fete și feciori. În neci un anutimp nu afli casele măturate

și fetele peptenate, ca în carnaval, când pornesc pețitorii. Mițuluc!

Carnevalul e deci timpul cel mai potrivit, ca se vorbesc și eu ceva despre căsătorie. Cât!

Stremoșii noștrii, până-când nu se închinau încă la crucile din vârful turnurilor gr. or. și gr. cat. numiau căsătoria o legătură înpletită din fuiorul dreptului omenesc și dumnezeiesc. Decând acea legătură se înpletește de funari după rinduiala lui Melchizedec, căsătoria se numește taină; sau, ca se folosesc de terminii cocónei Sfeca, un secret public, care se începe cu joc și se finește cu convingerea duor persóne, că ș'au mărginit libertatea personală, fără d'a intra, pentru pocăință, în óre-care mânăstire. Cât! Cu alte cuvinte, toți cei-ce caută, ca se se însóre, și tóte cele ce caută, ca se se mărite, caută, înainte d'a fi pécătuit, după pocăință. Cât!

Căsătoria e, prin urmare, o instituțiune de pocăință, și rari sânt cei-ce, căsătorinduse, nu s'au pocăit. Cât!

Periciți, în privința acésta, sânt călugării și celibușii, cari simplu din acel motiv nu se căsătorese, pentru-că n'au lipsă de pocăință. Cât!

Nu-i vorbă, călugării, ca și celibușii, încă sânt ómeni, numai ei au c'o taină mai puțin decât ceilalți muritori. La ei căsătoria nu mai este taină, ci o afacere social-démocratică. Cât!

Din contra, la toți muritorii necamilavcați sau necelibeți; cu alte cuvinte, la toți Românii, fără deosebire de reveréndă, căsătoria, cu atâta mai mult se privește de taină, cu cât cei mai mulți, căsătorinduse, cugetă că și fac casă, iar după-ce se căsătoresc, se pomenesc pe uliță. Cât!

La căsătorie, decă nu se încheie după dogmele Turcilor, se recer două persóne de diferit sex. Se nu credă însă cineva,

că aceste două persoane sînt bărbat și muiere. Un bărbat, care și caută o muiere, nuși caută nici decum muiere, ci fată. Și tocma așa o fată, care și caută un bărbat, nu caută bărbat ci un june. Adeseori se întîmplă însă, ca nici unul nu află ce caută. Cu toate acestea se căsătoresc, pentru-ca se se împlinescă scriptura, care dice, că căsătoria e o taină. Cât!

Mai demult, când pleca cineva la pețit și băga trei condiții în traistă: „Se fie frumoasă, se fie lăptosă, și se vie și devreme acasă“. Ați prelîngă acele trei condiții mai pachetiază și a patra: „Se fie cultă“. Cât!

Toate sînt bune și frumoase! Frumose și lăptoase ai mai găsi; poți și d'accea, cari vin devreme acasă. Dér de unde se iei cultura și se n'o furi? Cât!

Cultura nu crește pe toate gardurile, și mai puțin la noi Români, cari adeseori n'avem nici gardurile. Cât!

În România ar fi scóle destule, dér sînt puține fetele, cari cantă scóla. În Bucovina-s multe fete, dér nici o scóla pentru fete. În Transilvania și Ungaria sînt o grămadă de fete și o grămadă de scóle pentru fete, dér nu-i cultură. Cât!

Sexul bărbătesc, decându-i lumea, a fost, la căsătorie, mai pretenziv decât sexul frumos. Ar fi timpul, ca se mai slăbescă din pretenziuni, pentru-că altcum ne'mbulzesc fetele prin biscreci, și ne scot din stranc. Cât!

Sexul bărbătesc ar putea învăța dela sexul frumos modestie. Fetele, din timpurile strămoșei Eva până în zilele noastre, au ramas, în ceea ce privește căsătoria, consecvente. Ele nu fac multă vorbă, nu pun multe condiții, când li se dă ocasiunea d'a se mărita. Ele, când află, că un tinér este aplecat a li se apropia cu angajamente de măritis, nu întreaba, cine-i, ce-i, de unde-i, etc. ci au o singură întrebare: Unde-i? Mițuluc!

Telegrame particulare ale Calicului.

Vîrful Grópei 30. Decembre. Comitetul expozițiunii naționale-române din 1881 dela Sibiiu, în urmarea principiului moralității creștinești, care învătă: „Nu-i păcat ce intră, da-i păcat ce iese din gură“, tace ca porcul în cucuruz. Comitetul are tótă dreptatea, pentru-că a pretinde aprópe după 3. ani, bilanțul intratelor ș'al ieșitelor expozițiunii naționale din 1881, e cea mai mare obrăznicie, de care un comitet fără obraz, nu e capace.

* * *

Brașov 31. Decembre. Inteligența română d'aici, ca se eviteze gratulările de anul nou, ce i se pregătesc, pentru-că i-a succes a elupta la alegerile comitatense unu și jumătate ampioiat român, s'a retras preste anul nou pe la sate. Faptul acesta a produs mare îndignațiune la toți cei-ce sînt gata a recunóște meritele inteligenței nóstre prin aducerea de ovațiuni. Brașovenii noștrii tîn ștrict la maxima: Cine înprăștie lumină ca Luna, se fie totdeuna gata, ca se'l latre toți cãni.

* * *

Lugoș 31. Decembre. Hipochondrii idei de stat maghiar din comitatul nostru, atâta s'au uitat prin ochilari negrii cătră ceriuri, până când au cređut, că într'adever s'a întunecat sórele. Din cauza acésta, comitele nostru suprem, ca se salveze statul, s'a pus, cu totadinsul, pe dresura cãnilor, și ađi toți cãni din comitat latră: „Jacoffy!“

Urmarea naturală a fost cãderea lui Simonescu și alegerea lui Jakobffy de vicecomite.

Faptul acesta dovedește, că Maghiarii, cari s'au angajat cu Dr. Gall pentru înfrățirea cu Români, cându-i vorba de

dreptate, se arată totdeauna, că posed dela Dumnezeuița dreptății numai orbia.

Destul, că Jakobffy, căria mumăsa, când l'a născut, și-a uitat se-i dea ș'o instrucțiune despre întrebuițarea lui, e ađi vicecomite al comitatului Caraș-Severin. Noi suntem însă siguri, că decă lumea iartă greșelile unui om, precând virtuțile lui, neci-când; atunci Maghiarii 'și vor aduce de virtuțile lui Simonescu înveci aminte.

* * *

Blaj 31. Dezembre. Ađi séra se va serba, în hotelul național d'aici, trecerea Ovreilor, desculți, preste Marea Roșie, fără d'ași uda cismele. Făcând ovreii naturalisați în Blaj deja jumătate din totalitatea locuitorilor, festivitatea va fi foarte cercetată.

Grecilor d'aici li s'au conces prețuri de intrare scăđute, și ei se pot uita, pentru 50. cr., din dealul Sâncelului la festivitate, precând membrilor capitulari li s'au rezervat locuri gratuite, în dealul Veđii.

Mendel va deschide festivitatea c'o disertațiune acomodată, despre: „Canaanul vechiului testament în aseménare cu Piscul Târnavelor; sau chiemarea fiilor lui Israil, d'a aduna smântána de pe averile capitulari, ș'a lása zara pentru scopuri culturali gr. cat. Apoi vor urma exerciții avitice în diferitele teorii despre mulgerea vacilor creștinești și înțárcarea vițáilor.

Iczig Ráiosenstein va demustra în fine, c'o códá de mătă, aplicabilitatea electricității la tragerea pelei creștinilor preste urechi, fără se simță.

Venitul curat al acestei festivitáți, în prevederea aprobării ulterioari a legii despre căsătoria civilă, în casa magnaților, este destinat de zestre, pentru primul ovreiu, care, însurându-se, 'și va lua un celibe de nevéstă.

Diferința de rasă.

— Știe dracul ce-i, eu mânc foarte puțin, și me'ngraș nebunește. Din contra cănele meu, Nero, mâncă mereu, și slab dógă!

— De frate, asta-i după neam, sau, cum se ăice, după rasă. Nero têu e un căne de vînat, precând tu ești un porc de căne!

O condiție.

Dama: D-tă cauți un loc de servitiu ?

Fata: Da, dómna dragă !

Dama: Ai drăguț ?

Fata: Da, am !

Dama: E frumos ?

Fata: Ca un ânger, dómna dragă !

Dama: Atunci poți intra de mâne !

Pentru ce se plătește avocatul.

Advocatul: Șezi jos și mi povestește cauza domnitală!

Țăreanul: (povestește)

Advocatul: Este tot adevărat, ce mi-ai povestit?

Țăreanul: Da, domnule avocat, am spus tot adevărul!

La mine minciuna-i păcat mare, și d'aceea te rog, ca, când va veni vorba la minciună, se nu me lași; cu d'aceea îți plătesc!